

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2021

Marking Scheme

Modern Greek

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Να απαντήσετε και στις 2 ομάδες ερωτήσεων. Οι απαντήσεις να δοθούν στα νέα Ελληνικά.

ΟΜΑΔΑ 1^η

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

[30 / 70]

1. 1.Εξηγήστε με δικά σας λόγια τη σημασία των παρακάτω φράσεων που είναι γραμμένες με έντονα γράμματα στο δοσμένο κείμενο:

• Μειώθηκε	περιορίστηκε
• θα ανακάμψει	θα βελτιωθεί πάλι, θα συνέλθει
• πηγάζει	γεννιέται, προέρχεται
• θα εκτοπίσουν	θα στείλουν μακριά, θα απομακρύνουν
• αναδιανομή	μοίρασμα από την αρχή

2. Ποιο είναι σύμφωνα με το κείμενο, το κύριο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας;

Αυτό που οι πιο σοβαροί οικονομολόγοι λένε ότι είναι το κύριο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας, είναι πως υπάρχει εγχώρια ζήτηση, αλλά η αγορά είναι στα χέρια των ξένων παραγωγών και στις μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες και εδώ η ανεργία οφείλεται στην χαμηλή ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων.

3. Ποιοι είναι οι κίνδυνοι που εντοπίζουν οι οικονομολόγοι από την υπερβολική ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και των ρομπότ;

Οι κίνδυνοι από την υπερβολική ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και των ρομπότ είναι πραγματικοί και πολλοί. Αρκετοί οικονομολόγοι ανησυχούν ότι η τεχνητή νοημοσύνη και τα ρομπότ θα εκτοπίσουν τόσο πολλούς ανθρώπους, σε τόσο πολλούς κλάδους που θα είναι πολύ δύσκολο να βρουν όλοι δουλειά σε νέες

δραστηριότητες, όπως είχε γίνει στις προηγούμενες βιομηχανικές επαναστάσεις. Παράλληλα , πολλές από τις νέες δουλειές θα είναι περιστασιακές και κακοπληρωμένες.

4. Βασισμένοι στην ανάγνωση του κειμένου, να αναφέρετε ένα από τα οφέλη που προκύπτουν για τις χώρες που χρησιμοποιούν θετικά την τεχνολογική εξέλιξη και να εξηγήσετε πως θα μπορούσε η ελληνική οικονομία να ωφεληθεί από αυτό. Ένα από τα οφέλη που προκύπτουν για τις χώρες που χρησιμοποιούν θετικά την τεχνολογική εξέλιξη είναι: Στις χώρες που θα αντιμετωπίσουν θετικά την πρόκληση, μία από τις λύσεις π.χ. θα μπορούσε να είναι να προχωρήσουν σε εισαγωγή νέων τεχνικών σε παραδοσιακούς κλάδους (σε χωράφια, εργοστάσια και γραφεία) για να μειώσουν πολύ το κόστος και να βελτιώσουν το προϊόν. Αυτό θα προστατεύσει τις επιχειρήσεις από ξένους ανταγωνιστές και θα επιτρέψει να δίνουν καλές αμοιβές. Για την κοινωνία γύρω τους το μεγάλο όφελος θα είναι φθηνότερα και καλύτερα προϊόντα. Αυτό θα βοηθούσε την ελληνική οικονομία που θα αξιοποιούσε το εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό της, θα μεγάλωνε το κύκλο εργασιών ,αλλά και το μερίδιο της αγοράς στην οποία απευθύνεται.

5. Αντλώντας στοιχεία από όλο το δοσμένο κείμενο , τι είδος ανθρώπων αναφέρει ο συγγραφέας ως τους πιο σημαντικούς για την αντιμετώπιση της ανεργίας και της ανισότητας. Οι άνθρωποι που θα μπορούσαν να βοηθήσουν για να αντιμετωπιστεί η ανεργία και η ανισότητα σύμφωνα με τον αρθρογράφο είναι οι επιχειρηματίες με καινοτόμες ιδέες, τα στελέχη και οι ερευνητές που κατανοούν, παράγουν και αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες. Είναι, δηλαδή, οι νεότεροι, οι μορφωμένοι, οι κοσμοπολίτες μεσοαστοί, που έχουν την περιέργεια να μαθαίνουν, την αυτοπεποίθηση να δοκιμάζουν, τη φιλοδοξία να ζήσουν καλά και δεν φοβούνται τον ξένο ανταγωνιστή.

6. Από το κείμενο που διαβάσατε αλλά και από την μέχρι τώρα εμπειρία σας, ποιο είναι το αποτέλεσμα, ο απόηχος της ανεργίας στην κοινωνία;

Μέσα από το κείμενο προκύπτει ότι ο απόηχος της ανεργίας είναι οι εκατοντάδες άνεργοι λόγω της μειωμένης εξάσκησης δραστηριοτήτων, επίσης λόγω του μεγάλου ανταγωνισμού από τεράστιες πολυεθνικές εταιρείες και τέλος λόγω της ραγδαίας επέκτασης της τεχνητής νοημοσύνης και των ρομπότ σε συνεχώς περισσότερους κλάδους εργασιών. Ο κόσμος στην Ελλάδα όμως δεν εστιάζει στην κατανόηση αυτών των δεδομένων, δεν προσπαθεί να βρει λύσεις στις αιτίες που έχουν δημιουργήσει αυτό το πρόβλημα, γιατί είναι απασχολημένοι με τη λιτότητα και την ανταγωνιστικότητα. Από την μέχρι τώρα εμπειρία μας προκύπτει η ελληνική κοινωνία αποδείχθηκε ανέτοιμη να αντιμετωπίσει την ανεργία, αλλά παράλληλα δείχνει να προσαρμόζεται δύσκολα και με αργούς ρυθμούς στους λόγους της ανεργίας.

ΟΜΑΔΑ 2η

ΕΚΘΕΣΗ ΔΟΚΙΜΙΟ

[40 / 70]

Να επιλέξετε ένα από τα δύο θέματα και να αναπτύξετε τις απόψεις σας σε ένα κείμενο 300 περίπου λέξεων.

1^ο θέμα:

Η τεχνητή νοημοσύνη και τα ρομπότ στην υπηρεσία των ανθρώπων.

Η τεχνητή νοημοσύνη (ΤΝ) και τα ρομπότ αναμένεται να παίξουν καθοριστικό ρόλο στην τεχνολογία του μέλλοντος. Η τεχνητή νοημοσύνη και τα ρομπότ μπορούν με την ανθρώπινη καθοδήγηση να 'κατανοούν' το περιβάλλον τους, να επιλύουν προβλήματα και να δρουν προς την επίτευξη ενός συγκεκριμένου στόχου. Μπορούν δηλαδή να «υπηρετήσουν» τους ανθρώπους και να βελτιώσουν τη καθημερινότητα τους.

Όπως κάθε ανθρώπινο δημιούργημα έτσι και η τεχνητή νοημοσύνη και τα ρομπότ έχουν δύο όψεις: τη θετική και την αρνητική. Στο συγκεκριμένο όμως θέμα περιορίζεται η προσέγγιση στη θετική συνεισφορά τους.

Πιο συγκεκριμένα :

Είναι ικανά να προσαρμόζουν τη συμπεριφορά τους, σε ένα ορισμένα βαθμό, αναλύοντας τις συνέπειες προηγούμενων δράσεων και επιλύοντας προβλήματα με αυτονομία.

Μπορούν να μεταμορφώσουν όλες τις πτυχές της οικονομίας και της καθημερινότητάς μας. Για παράδειγμα:

Στην υγεία θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε νέες επιστημονικές ανακαλύψεις και να βελτιώσουν τους μεμονωμένους διαγνωστικούς ελέγχους.

Στις μεταφορές μπορούν να ενισχύσουν την ασφάλεια, την ταχύτητα και την αποτελεσματικότητα των μέσων μαζικής μεταφοράς και τη βοήθεια και συνοδεία ανθρώπων με ειδικές ανάγκες.

Στα τρόφιμα και στη γεωργία η τεχνητή νοημοσύνη μπορούν να αξιοποιηθούν για τη συγκρότηση πιο βιώσιμων επισιτιστικών συστημάτων: για παράδειγμα να διασφαλίσουν την παραγωγή πιο υγιεινών τροφίμων μέσω της ελαχιστοποίησης της χρήσης λιπασμάτων, των ζιζανιοκτόνων και της άρδευσης, να υποστηρίξουν την παραγωγικότητα και να μειώσουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Η χρήση της ρομποτικής μπορεί, επίσης, να συμβάλει στην απομάκρυνση των ζιζανίων και στη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων.

Στη δημόσια διοίκηση και στις υπηρεσίες χάρη σε ένα ευρύ φάσμα δεδομένων και στην ικανότητα αναγνώρισης προτύπων, η τεχνητή νοημοσύνη και τα ρομπότ επιτρέπουν την έγκαιρη προειδοποίηση φυσικών καταστροφών, δίνοντας τη δυνατότητα επαρκούς προετοιμασίας και μετριασμού των επιπτώσεων. Τα ρομπότ μπορούν να αποτελέσουν φύλακες, συνοδούς και βοηθούς των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και των ανθρώπων που ζουν μόνοι και αντιμετωπίζουν προβλήματα στην καθημερινή τους ζωή.

Ο τρόπος που θα αξιοποιηθούν η τεχνητή νοημοσύνη και τα ρομπότ είναι ευθύνη των ανθρώπων σε ατομικό αλλά και συλλογικό επίπεδο.

2° θέμα:

Η Greta Thunberg είπε : δεν μπορείς να εφευρίσκεις τα δικά σου επιχειρήματα απλά και μόνο επειδή δεν σου αρέσουν αυτά που ακούς.

Η Greta Thunberg με αυτή τη δήλωση της τονίζει την αναγκαιότητα της τήρησης μιας ηθικής συνέπειας. Όταν ακούει κάποιος μια πληροφορία, δεν πρέπει να την καταρρίπτει, να την αμφισβητεί ή να την αγνοεί , απλά και μόνο επειδή αυτά που υποστηρίζει η άλλη πλευρά δεν του είναι αρεστά. Δεν πρέπει να εφευρίσκει αποδείξεις που δεν ισχύουν. Κάθε άποψη που υποστηρίζεται πρέπει να ελέγχεται ως προς την ορθότητα της και την εγκυρότητα της. Δεν θα πρέπει δηλαδή να υπάρχει αντίλογος για τον αντίλογο, και αμφισβήτηση χωρίς ουσία.

Η Greta Thunberg με την άποψη της αυτή θέλει να επαναφέρει την ποιότητα και τη σοβαρότητα του διαλόγου σχετικά με τα θέματα που ταλαιπωρούν τον πλανήτη σε συλλογικό επίπεδο αλλά και την καθημερινότητα . Όταν κάποια επιχειρήματα είναι λογικά και επιστημονικά τεκμηριωμένα , θα πρέπει να γίνονται σεβαστά και να μην απορρίπτονται απλά και μόνο γιατί δεν συμφέρουν αυτόν που τα ακούει.

